

Оси (Vespoidea; Apoidea: Spheciformes) Білоозерського ПНДВ Рівненського природного заповідника

Питель С.Р., Скирпан І.П.

Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, Україна

Рівненський природний заповідник – один з найбільших за площею (42288,7 га) розташований на півночі Рівненської області. Заповідник складається з чотирьох не з'єднаних між собою територій загальнодержавного значення.

Оси є важливою функціональною ланкою в розвитку біогеоценозів і мають практичне значення, перш за все, як корисні ентомофаги та виступають потенційними запилювачами багатьох покритонасінних рослин.

Незважаючи на важливість цієї групи комах, на території Білоозерського ПНДВ, як і у всьому заповіднику, вони є слабо вивченими. Спостереження окремих видів проводили самі працівники заповідника, зокрема Р. О. Журавчак.

Ми проводили дослідження на території масиву "Біле озеро" протягом травня – серпня 2021 р. Збір матеріалу здійснювали за допомогою ентомологічного сачка методом "вибіркового лову". Види ідентифікували за допомогою бінокюляра та спеціальних визначників (Dvorak and Roberts, 2006; Schmid-Egger, 2017; Определитель.... 1978). Крім того, опрацювали ентомологічні колекції Рівненського природного заповідника. Увесь зібраний матеріал зберігається у Зоологічному музеї Львівського національного університету імені Івана Франка (ЗМД) та в ентомологічній колекції РПЗ.

У результаті проведених досліджень нами було спіймано 37 комах, котрі належать до 16 видів та 3 родин (Vespidae, Crabronidae та Scoliidae).

Родина Vespidae представлена лише трьома видами: *Polistes nimpha* (Christ, 1791) ♀; *Polistes dominula* (Christ, 1791) ♀; та *Vespula germanica* Fabricius, 1793 ♀.

Родина Crabronidae налічує 12 видів: *Ectemnius rubicola* (Dufour & Perris, 1840) ♂; *Ectemnius fossorius* (Linnaeus, 1758) ♂, ♀; *Ectemnius lituratus* (Panzer, 1805) 4♂; *Ectemnius lapidarius* (Panzer, 1804) 6♂; *Nysson maculosus* (Gmelin, 1790) 3♂; *Nysson spinosus* (Forster, 1771) 5♂; *Lestica clypeata* (Schreber, 1759) 2♂; *Lestica alata* (Panzer, 1797) ♂; *Cerceris rybyensis* (Linnaeus, 1771) ♂; *Cerceris arenaria* (Linnaeus, 1758) ♂, ♀; *Oxybelus mucronatus* (Fabricius, 1793) ♂ та *Crabro scutellatus* (Scheven, 1781) ♀.

Родина Scoliidae лише один вид – *Scolia quadripunctata* Fabricius, 1775 ♀.

Усі види є аборигенними на території України та Європи та вперше зареєстрованими для Рівненського природного заповідника. Такі попередні фауністичні списки осиних дають лиш часткове уявлення про різноманіття ентомофауни досліджуваної території та є основою подальших досліджень у цьому напрямку.